

Мен тәуелсіз елдің ұрпа екеніме мақтанамын. Менің ойымша әр елдің бір өзгешері ұрасмайтын ерекшелігі бар. Ұрпақ елінің ерекшелігі татулық, қонақжайлылықпен байланышты.

Осы арада есіме түскені Мағжан Мұсабаевтың "Мен тастарға сенемін" өлеңі. Қазіргі уақытта тастардың балашарға қосар тастардан үлесі көп.

Елдің дамуы өз балашарда. Менің қосар үлесім кішкентай балашарда патриотизм мен елін сүйу, тәрбиелікке тәуіл бастап оқыту. Яғни, ұстаз балашардың дамуына үлес қосатындай балашарда өсіру арқылы орындаматана сенемін.

Ел балашарда тәрбиеленуі үшін не керек? Менің ойым білім, білімділік, елдің татулық. Білімділік балашарға бірте-бірте тәуіл тәуіл.

Нұрсұлтан Назарбаевтың «Балашарға бағдар тәуіл» сөзімен білім мен тастардың балашарда.

Балашардың тәрбиеленуі үшін үлесімді қоса тәуілмеймін. Мен тәрбиеленуі балашарға сенемін!

2-тапсырма

Табарын, басын қатарын, ұшырасты, шаруа қонақ,
түс ауғанша, артақшылығын зерттеулерінде, төменгі -
жерден, соған

Мен тәуелсіз елдің ұланымын

Тәуелсіздік. Бұл дүниеде бұдан асқан қасиетті сөз барма екен?! Бүдiрeнi мексiз, тарихи мереу, зi де маңай елдiң ариманы болтан мәртебесi не таро қадiрi сөз. Елдiң елдiгiн ауу маңыда құрбан болтан ама-бабамыздың арқасында таңа мiнiмi заманда маңымызды анықудамыз. Ал елдiң ерменi - бiздiң, нас ұрпақтың қолында. Әрине, бұл күнелiк-нi есiп күрiп қаранайым сөз деп қабилдiрiсiздер. Алайда, мереу ойдың мериiлiп соғына ерiп адам үшiн бұл сөздер өмiрiк мотивация.

Мен - мұхтар бiк, нас ма нiгерi тәуелсiз Қазақстан Республикасының азаматымын. Менiң парозым - елiмнiң мәртебесiн көтеруге өз үлесiмдi қосу. Мен де өзiме арманым таңа маңа керiмiлiкнi сезiнудемiн. Менiң маңдар маңаңдотым, өмiрдiң өз орнында маңу батотым нiкелiй елдiң даңу-ома өз үлесiн қосады. Бұл мұхтар кездерi сезiм-ең жерi, ең осым сөзiм. Ойлама келе, менiң елдi өркендетер маңыңдотым маңдауым - ұсмаздық. Бұл маңдотым мен қозытым қамар күрешiн маңаңдотым да, құрметтi маңаңдотым. Бұл батотымта менiң маңса-тым ұрпақ санаома санама бiлiм iңдiрiп, күрешiне адам керiмiлiк пен патриотизм ұланы Осы батотымта күрiп соңымы ел даңуына қандай үлес қосарым айтпасада айдан амаң. Мәңгiлiк ормантан заманда меймекеттер

қазақтың ашу, даму, алтаулардағы бірі болу деген ерекшелік қарсаң. Қазақстан Республикасының азаматтары білім бәйгесінде топ қаранындай дәрежеге жеткізу - менің басым мақсатым. Иш сахасында қазақ жасарының кеңістігі тайға тау ба басқандай көрініп тұрмақ. Бұл қолда білікті ұстаздың берері мол. Әмірде өз орнында ұстау деп тауап, бағшаға белгісіздікпен қаратай түлектің арман қолымен ағасымен қамтамасыз етпей. Ар-намысы мен ең мұддесін біріктіріп орында қояр ұлан тұрғымен.

Бұл мақсаттарында өтті айтмай ақсам, оқы-намының көркеміне үлес қоса ағам деп есетпей аман.

Бұл азамат отанының ағамды бөлісіп мен міндетім өз есімімдей есте сақтауға қанет. Есім деймін ұрпақтың арқасында түркісіздік марихолық мұңі болмақ.

Сен қазақсың, мен қазақпын білесің
 Сау тасардан аманат қой бұл есім
 Кеңіс болмай айтмай қоймасам
 Еім үшін, керің үшін күресің
 2 тапсырма.

Табарым, басын қамтырды, ұшырасым, шаруасын,
 нұс ағамым, арманыммен, зерттеулерімде, сүйен-
 тімдігі, кемеңгеріммен, соған

„Мен тәуелсіз елді ұлағашым“

Был Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 30 жыл тауада. Елшндіктің 30 жылында еңсеріптіз. Елді дамуы мен қарқында осыне елулі үшін қосатын - қазақ жастары. Яғни, біз.

Қазақстан Республикасының президенті Қосым-Жанарт Қиымылы өзінің бйығы жағдайында: „жастар техналоштық мамандыққа бағам беруі керек“ деп бағатын. Мынымен, көшімек Батыс елдірі мен Талау Шығыс елдірі біздің біршама жыл тың экономикасымен, жүйелі салғатымен, жоғары деу-гейді білімімен алдыға орып кеткен. Алармен бжкне қабілетті балу үшін көлік құралдарын меңгеру, электрониканың қыр-сырын жүйелі қарастыра білу керек. Алайда, заманда „пайдалы-пайдалы“ деп мамандық бағамыды. О ісі-нің шебірі, жұмысының мен-малынасын түсіген неү келген маман иесі елді осы үшін қалақты үшін қоса алады. Ұстаздық-бұған айдың дұш.

Тарихы сонау Кеңрай мен Ақметпен басталған педагогика ілімі күні бүгінге дейін оқ қадір-қасиетін жоғалтпаған. Адамның білімі таныу, білімнің таныған таныу. Адам дүниесінің „інгізіп“ ашқан адам баласының қоршаған ортасында түрлі құбылыс орын алып жатады. Е білімнен көкжиегі кеңейді. О көкжиекті танып-білуі оқ септігін тигізетін жан да ұстаз.

Қазақстанның кешегі күні мен бүгінгісін салыстырсақ едәуір айырмашы-лық табыға табыға басқандай анық көрінеді. Өзіміздің ұлан-ғасыр байтақ жеріміз ден жән табиғатымыздан, ордик дін мен тілден, ордик жән мен күй-ден, ордик сайт-дәтурден айырмашылық қала жағдайық. Демек те, бақытшымыз-ға орай алай бала қайған жоқ. Кезіндегі орын жотамы бір төбе бағған „Мам“ жидылары алды талған сан-түрлі сынақ, қайып-қатыр екенің біл-түрсе да, тәуекелі ден байлап ұлт-сананы аятуға, ұлттық сана-сезімді қалыптастыруға талай жұмыс атқарған. Демек,

танығымыз сағ пнен тұннан таразан, тарихымыз керей иин
Жәнібектин таразан мына біз де Отанымызды тарих сахна-
сынан жоғалта алмаймыз.

Ең бәлашағына әлгінгі айтып кеткенді не келген қазақ
баласы оғ үшін қаға алады. Тек қазақ жастары оғ елінің
уақдары екенін, жүрі мен халқың еңі білетін патриот болу керек
екенін естен шығармаған жөн. Біз - тәуелсіз елдің ұланымыз.

2-тапсырма

табарын: түбірі тап - етістік, ар - жұрнақ, [ын] - маңтау (тәуелділік)

басын қатарын: бас - түбір, зат есім, [ын] - тәуелділік маңтау
қатырып, қат - түбір, -ыр; -ыр - сөз түрлендіруші жұр

ұшырайтын: ұш - түбір, етістік, ыр - сөз түрлендіруші жұрнақ
[ты] - жіктік маңтау

шаруасына: шаруа - түбір, зат есім, [сы] - тәуелділік маңтау
[на] - септік маңтау

түр ауғанша: түр - зат есім
ауу - түбір, етістік

артықшылығын: артық - түбір, ын - тәуелділік маңтау

зерттеулерінде: зерттеу - түбір, түйеу етістік, лр - көптік маңтау
-і - тәуелділік маңтау, н - тәуелділік маңтау, [е] - септік маңтау

жетекшілігін - жетекші - түбір, зат есім
-лік - сөз түрлендіруші жұрнақ, і - тәуелділік маңтау
мен - септік маңтау (қосынты)

оған - түбірі сағ - сілтеу есімдігі, -ған - септік маңтау

сүйенетіндігі - сүйен - етістік, ен - сөз түрлендіруші жұрнақ, е - сөз түрлендіруші

Мен тәуелсіз елдің ұландымын

“Мен жастарға сенемін”

М. Мұмабаев

Көктемді құдірет иесі көк түркінің ұрпағының тағдырынан сан саққа салғаны, тамыра терезге байлаған тарихшыдан мәлім. 70 жылдық бағалық, екінші дүниежүзілік соғыс, 16-желтоқсан бәрі тек бергі жағы десек қателеспесіз. Тамай бағардың қаны, тамай аяның, елшек сүті тамған, ұлт қайғысын бәрі көтеріп қара жердің “Ұя дама” атануы да содан бәсе керек.

Тар жап тайғақ кешуден кейінгі тәжірдің тарту еткен тәуелсіздігі елдің сақтап қалу бәрі, тәуелсіз елдің тәуелсіз ұландарының қалында деп білеміз. Бойына еркіндіктің елеулі дозасын салып, баламатанна деген ұлкен ұлтты сөйлеп ұстаздарымыз арқасында, жақшыда қозғалып ^{мәшһәр} жұмыс істеп, айтамын, ұлкен елге еркін араласқан кетудің мүмкіндігі туды.

Мен ұлтты ең маңызды екі мәшһәрі бар бәсе, бәрі - ұстаздық, екіншісі - дәрігерлік дер едім. Дәрігер адамның ^{тәжір} (жаман) елден, ұстаз жаман елденді. Сонымен ұстаздықтан ұлт жаманда ұлт өтер атқарып, “жан аға” атанған Жаңа Ботбаева бағаша қазақ әдебиетінің ұстазы ретінде бір тұтаммен. 45 жылдық тәжірбие мен бәрімен 45 минутқа сөйлеудің, оқушы санасына

сінде білу қасиеті оны ұлт ұстаза етті деп айтамын. Балашақ маман, қазіргі абитуриент ретінде, бар еңбек-рәсімде балашақ ұрпақтаң бойына қазақ әдебиетінің аса-лы дарытуға дайын екенінде мәлімдеймін. Өйткені әде-биет + ас-тарих, сіңі тарихын ұмытқан ұрпақтаң балашаға қараң екені әлем тарихынан-ақ белгілі. Білім министрсі Ахмет Әлімғалибетовтың (арқасонда) емізген жаңа бағдарламасының арқасында, қазақ әдебиетінің көркем туындыларын ешкімде, таңдаудың арқасында арқана тұрға ретінде өз пәнаралық қампастара алдым.

Сінде алдым қойған мақсатым, алған баллында іс-түзінде қалдып, жоғара оқу аралында дайындап, берімен базасынан асап түсетін қазақ әдебиеті туын-дыларын әлем аренада шығаратын ұлт өкілдерін тәрбие-леу. Ұстаздықтан ұла біткен шығып, тәуелсіз еміз ті-реген тиіп тұруға дайынмын!

2-тапсырма

табарған - "тал" етістік, "р" есімше, ын-тәуелдік жалғау.

басың қатырған - бас-зат есім, ын-т. жалғау, қат-етістік, ын-көсемше.

ұшырасты - ұшу-етістік, ыр-есімше, ас-есім, та-түрлік.

шаруасына - шаруа-з.е., са-ж.ж., на-с.ж.

түс ауғайша - түс-з.е., ауу етістік, ған-есімше, ша-көсемше.

артақшылығың - артақ-есім есім, лық-сөз тудырушы жұрп. ын-жалғау.

зерттеулерінде - зерттеу-етістік, лер-көптік жалғау, і-ж.ж., ыде-с.ж.

жетекшісіңмен - жетек-з.е., ші-сөз тудыр. жұрп., лік-с.ж.т.ж., і-ж.ж., мен-с.ж.

сөзін - сөз-есімше есімдік, ын-есімше.

Мен тәуелсіз елдің ұрпағымын.

Мен Қазақстан елтігі тәуелсіз, дербес мемлекетте туысымын. Сонындай келісет керде туыстандықтан, менің мақсатым өз елімне адал қармет етіп, азаматшамыз міндетімді өтеу. Бұл деміміз, өзіміздің шүйін таңдаған мамандық бойынша тоқыбай еңбек етіп, бағалымағамызға тоқу сепімізін қарап, еліміз үшін адал қармет кересту.

Еліміздің бағалымағамыз жарлығы, келісеті таңдауы болу үшін қазірден бастап кейіңгі ұрпақ пен жастарымыз елдің дамуына, орнындауына үлсе жасау керек. Сол себептен, қазірден бағалымағамыз жасап қурап, мамандық таңдап, өз елімізге үлсе жасауға жол тартуымыз. Еңі қазіргі сәтті мен 11- сынып оқушымын. Белтаным, тұтан керім мен еліміз үшін ақ да болса үлсе жасауға тоқымамын. Бұл деміміз, мен мектептегі білімді, таныу мисерін, ата-анамыз тәрбиесін алып, қолымыз сай, ұлымыз, тәрбиелі, аманбағамыз, ибадат, патриоттық қуы болуға барғышыа тоқымамын. Елдің дамуы үшін еркін қара туыға болу керек еміне, ақ да болса күйікентай жағалымын үлсе жасау керек.

Бір күні Әбу хан Әл-Фараби аман елімізге үлсе таңдауы өзінің қаралымына шақырады. Кейін "Бағалымағамыз еліміздің қандай болады?", - деп сұрай қояды. Әл-Фараби "сеп жағалымағамыз барымыз жастарды шақыруда танып етеді. Сол күзде Әбу хан таңдалып себепін сұрайды. Әл-Фараби "Бағалымағамыз білу мисерін еміне, біраз" ¹ "Ең жастары қандай болса, ең бағалымағамыз қандай болады", - деп өз сөзін айтады. Сол оқиғадан-ақ мисері бағалымағамыз білудің (қобил) қолымызға екенін біле аламыз.

Мен күндіз заман таштан теріс үшін мәңгілікке қараударман. Себебі бала егері қарында менің қуаңдаман өзгеше, өлеті, еренше.

Қарғанден елім үшін бармақ шұқкіт, қолдан келетіндігі істер, басынақта қуаңдаман өркендеткіш келесі.

Мен тәуелсіз елдігі ұлтанман. Мен кешіккіңіз ұр-
патман. Мен елімнің бір бөлігімін. Ел дамуына
кіме ұрест өркендету бүзгі қасиетте!

2-тапсырма

Табарман, басын қатарман, ұшараста, қарғанды, түр
аутанға, артоқшолман, дерттеушілерінде, ел елімнің,
жетекшілікте, естан.

Мен тәуелсіз елдік ұлағатым

1991 жыл 16 желтоқсанда - Қазақстан мемлекетінің тәуелсіздік алған күні. Бұл тәуелсіздікке дейінгі мән мәңгілік бойы торықтар мен шайқастардың, азаттық күресердің мәтәпесі: Елан тайлар мерімізді, тілеміз бен әлдемісімізді, ұрпақ үшін аманат ету бабаларымыздың бала шақ әлдемісімізді басын парозы еді.

Енді кезек біздікі. Біздің парозымыз бабаларымыз аманат еткен мергі сақтап, оны мемлекеттің қолына бермеді әрі қарай дамыту. Біз еліміз үшін не іс едік және не істей аламыз? Тәуелсіздік аманнан еліміздің тұңғыш президенти біздің оған мән байыт тасалап енді қазір айқын көрінеді. Қазір аман құрметімізді Сталиннен бастап көрі, пайып эканалық мен аманаттан дамыту, өкілдік таллау, көп ұяғын мемлекеті әлдемі ұяғын таңдауға өкілдірі, билим мен өкілдік дамытуға өкілді көктуымыз, мән аман мен жұрматымыз аман дамып деп айқын аман.

Дегенмен бұл тек бастама. Мемлекет аз ұяғын ішінде дамытуға қарайтын әлдемі көптеген мән аман мергі әлдемі шешу ұяғымыз. Мемің айқын келіні, президентіміздің шешарған «рухани маңау» идеясы. Енді дамытуға басты қамқатар бұл билим мен қолымыз дамып, мән мемлекетімізден сан дамыту біздің қазіргі заман талаптарымен қатарлап сақтау, тілдік сақтау. Мемің ойымыз бұл жұрматымыз сақтау арқыны біз «рухани маңау» мен «мән аман» идеясының іске асыра аламыз.

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника

Форматпен келіп, біз - заманғы мемлекетті ұсына-
дарымыз. Ата-бабалардан қалған мұрамы сақтау
ер ұланның парызы. "Отан - отан да мұның" деген
ші, туған жерімізден әрбір ұлан, тәуелсіздікті
бүгінгіміз, ертеңгіміз ретінде қоямыз, алғашқы тәуел-
сіз деп маңында сақтау тиіс. Біз тәуелсіз елдің
ұжымдарымыз!

2. Табары

^{3-е} ^{еіс} ^{на}
басын қатары

ұжымдары

шаруалық

^{3-е}
түс ауғанша

артақша мұғалім

^{еіс}
зерттеу меріміз

сүйенетіндігі

жетекшілігімен

Соған.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

Мен тәуелсіз елді ұманшым.

Бүгінгі таңда Қазақстанның тәуелсіздігіне 30 жылдан асты. Бұл күн сан таспаулар бойы ата-бабаларымыздың ақсақ келген тәуелсіз күні.

Қазақ елінің тәуелсіздік алғанға дейінгі кезеңін, тәуелсіз ел болғанға дейін көрген қиыншылықтарын, аяптарын бүгінгі оқимені ұрпақтардың бірі білес, біреулері біле бермейді.

Тәуелсіздік жолдарына дейінгі кезді тілге тиік ететін болсам: Хайқошы «Қазақ» деген ұғымды 1465 жылы Керей мен Жәнібек ханның тұсында ғана ады. Ал, оған дейін сонда қазақ хандықтары деп ойдайсы ба? Бүгінгі заманшымызға дейінгі жолдарға да хайқошы кен байтақ жерімізді намайырап елес пе?

Тәуелсіз ел болуымызды ақсақан ата-бабаларымыз жайлы айтып кетер болсам: Сонау Жоржот атамудан бастап, тәуелсіздік алған күнге дейін бүгінгі бабаларымыз тәуелсіздік жолында құрбан болуан аянбаған. Алардың бұл жаңа көрген аяптарын тізіп айтар болсам өте көп ұғым кетер еді.

Бүгінгі күнге дейін біз белдіт елде тіршілік етіп келеміз. Ал, бұл бақыттың кімдердің арқасында әрі қандай қиыншылықпен келгенін білмейтін ұрпақтарымыз ше? Алардың оңдай бақытты сезінуі балай тұрсын, еліміздің рәміздерін қорғандарын біріміз әуешеттік жемілерден естіп те көріп те жүрміз. Дегенмен, алар сол қателіктерін түсініп, ең бақыт ұрпақ екендерін сезінуге әлі де кем елес.

Мен оу болсам бұл бақытты бала кезімнен сезініп келемін. Тәуелсіз елде тұрып жатқандықтан, әліме пайда келтіретін, елімізді шет елдерге танытатын мамандық иесі болсам келеді. Баламда мен мұхалім болсам ба деген арманым бар. Бұл мамандықты таңдауым үшін тәуелсіздік жолында құрбан болғандар жайлы жауыған шығармалар.

Мұхалім балашым деген ойыма тұрткі болған шығармалардың бірі: Ф. Мұхалімнің «Шірзая» шығармасы жер етті. Бұл шығармаға оқуған әрбір оқушыман тәуелсіздік үшін күрескет ата-

бабаларымыз, ата-аналарымызға біздіктер айна-
сыз шексіз бауыр еді деп ойлаймын.

Міне, мен бұл мазмұнды оқыған сәттен бас-
тап қазақ елінің бауырлақ ұрпақтарына тәуел-
сіздіктің қалай келгенін түсіндіру мақсатына
айналды.

Еліміздің бауырлақ ұрпақтарының қо-
лында. Осы жағдай аяқбай еңбек етіп, еліміздің
асқақтауына үлес қосатынына сенемін!

2-тапсырма.

- 3.е
- 1) Жаптыма екі қайрақ қайрақ табарың білмей
күшейіп, басың қайырың жұртың, Шекер
қайрақ да еді жайғастырып қайып еді. 2) Бұл екі
сыртқы шығын бергенде, портеу аударында те-
лекі тартып тұрған бес-алты жүйім
қшырасты. 3) Аудың қызың қонаты таразаның,
жұандың қы шыңың қару шаруасына алды
жүрді. 4) Қы бала түс аударыңа қарай дама-
ны мейліңше араңады. 5) Шыңың салыстыра
салыстыра зерттеудің келіңде анықта-
ған ерекшеліктер бір тілден бір тілдің артық-
шылығын не келіңін көрсетпейді. 6) Шың біл-
міндегі типологиялық бағыт та жұмса-
лыңдығы грамматика сияқты оқ зерт-
теулерінде семантикалық категориялар-
ға сүйенетіндігі белгілі. 7) Жаптыма балы
лингвистика бағыты бойынша қазақ тіл
білімінде профессор Асқар Жұбановтың
жетекшілігі мен оның іргелі еңбекте-
рінің арқасында ерекше бір мектеп қа-
лыптасып келеді.

8) Қоғамдық құбылыстарды зерттеуде жаратылыс заңдарын басшылыққа алып, мәселені соған негізден шешуге ұмтылушылар натуралистер деп аталады.

Шабарын: түбірі - таб (етістік) ар (есімше)
ы - тәуелдік жағттың 3-ші жағы, н - табдың.

3. е Т.3 м.с етіс- көсемше
Басын қатырын
ертістік жерден өткен
ұмырасты
3. е Т.3 барыс септік
шаруасына

3. е
тұс ауғанша
сын есім
артықшылықты
Т.3 септік
түбірі жағты септік
зерттеулерінде

Т.3
сүйенетіндігі
калжестес септік
сүймен барыс есімше
сөзан септік
жетекшілігімен

"Мен тәуелсіз елдің ұланымын,"

Жоспар

- 1) Бабаар сөзі
- 2) Тәуелсіздік үшін күрес
- 3) Ел дамуына қандай үлес қосамын?
- 4) Мен тәуелсіз елдің ұланы бағанша шаптанамын.

Тәуелсіздік - бұл майданда ел бағамын үшін жаным құрбан еткен ата-бабаларымыздың бізге берілген баға жетпес байлығы.

Еліміз сонау 16 ғасырдан бастап, ел тәуелсіздігі үшін күресіп келе жатқан ері. Жоңғарлардың шапқыншылығы, патша үкіметінің қарағ еліне көрсетілген қорлық пен қысым, ҒСҖО-ның құрамына қосылып, желеріміз бен амшарымыздың көрлен азабы, жұрт, ашаршылық, Тесейдің қарағ елін қор қылып, бешендерін істемекке ата-бабаларымыз төтеп беріп, баршаына қарсы бұны қаршыша күресіп, табан ет, маңдай төрішкен бізге тәуелсіз елде тұру бағатын көрді бұйыртты. Кіші жүз қарақтарын он аштаншы жерде патша үкіметі құранға ант берізіп, қосып аштаннан бастап, 1991 жылы дейін тәуелсіздік үшін күрес тоқтамады. Тарихқа көз салатын болсақ, сонау Керей мен Жәнібек, Әбімай, Әбілғайыр, Барназар, Қасым, Есім хандардың барлығы ел үшін жан пұра деп күрескен бағатын. Әл жаңа Қазақстанға келетін болсақ, қарағ ҒСҖО-ның құрамына кіріп, көрмек қорлыққа қаршыметан Кеңес одағының батырлары

Бауыржан Мамышұлы, Жаннат Билеудинов, Зағымжан Қуандарбаев, Әлия Мағданұлы, Мәзірек Мәметова сияқты ата-әжелеріміз табан ет, маңдай терімен бізге тәуелсіз елдің ұшан-бышан бағатын бұйыртты. Осындай еріктері үшін мен әл кісілерге шексіз алғысымды білдіремін.

Осындай тар жап, тайпағ кешіп, қаншама азап пен кешен тәуелсіздігіміз үшін біз не істей аламыз? Алардың көптен қызығатынын қандай өтеп бере аламыз? деген сұрақтар бізге тыныштық берілеу керек деген пайымдылық. Себебі, әр нәрсенің өтеуі бар. "Судан да сұрауы бар" деп аташ қозағ бекер айтпаған. Бекерден бекер өз жандарын құрбан етіп, бізге тәуелсіз ел сыйлашады. Сондықтан біз өзіміздің кім болатынымыз жайлы, ел дамуына қандай үлес қосатынымыз жайлы жетпай-тұрмай ой келетіннен өткізудіміз қажет. Жаңға өз мақсатын ұстаз бауы Жаңғы да, ағна да, тағашкер де, ұшан та ұстаз болып ұшандар Еліміздің жасарына тіл үйретіп, білімді адамдар мен азаматшамар тәрбиелеп, елдің дамуына ташымадай басқан үлесіміз қосқан келері. Ең алдымен ел дамуы үшін әр маман өз ісінің шебері болса әр адам өзінің тұлға дамуына әрекет жасаға тәуелсіз ел дамуына еңе айналады. Сондықтан осы мәселелерге ден қойылуы керек деп есептеймін. Сонымен қатар, жаңа технашамарды дамуына күш салу керек. Жер, күш жершамарын пайдалануда қобейтсе

нұр үстіне нұр баушы еді. Ғазірің өзінде мешікеті-
міз абырғандар даму үстінде. Дамыған 30 елдің ғата-
рындамыз, ешқандай сөзсіз, қуанышымызсыз мешікет-
те өмір сүріп келеміз. Кейбір күнде таршылық көр-
мей "Тәуелсіз Қазақстанда" мекен етеміз.

Осынымен бірге көрсететін мешікетте дүниеге келіп,
өмір сүріп келе жатқанымыз өте қуаныштымын. Мен
"Тәуелсіз елдің ұланы, бағанында мақтан тұтамын."

2- тапсырма.

- Шабарын : түбірі - шабу (етістік)
- Басын қатарып : қатару (етістік)
- Ұшырасты : ұшырау деген сөзден шыққан
- Шаруашылық : түбірі - шаруа, сы - жазтау, на - жазтау.
- Артықшылығын - артық - түбір, шы - жұрнақ, та - жаз-
тау, ны - жазтау.
- Зерттеулерінде : түбір - зерттеу, дер - жазтау, ін - жазтау
ін - жазтау, де - жазтау
- Сүйетіндігі : түбір - сүйеу, жұрнақ - тін, ді, і - жазтау.
- Жетекшілікпен - түбір - жетек, жұрнақ - ті, жазтау -
сі, і, мен.

Мен тәуелсіз елдің қианышын

Мен - тәуелсіз елдің қианышын және де тәуелсіздіктің тұңғыш ұстап тұру мен еліміздің тұнғыш жоғары көтерілісін азаматтық борышым! Тәуелсіз ел болып қамалмасу бізге көптеген мүмкіндіктер берді. Біздің ақиқаттарымыз бен мақсаттарымыздың орындалуының бірден-бір себебі - тәуелсіз ел болу. Тәуелсіздігіміз - еліміз болса!

Менің ағдағы мақсатым - білім алып, өзімді рухани және материалды жағынан дамыту. Бүгінгі күн - білімділердің күні. Білімділердің жаппай ашық, бағамалы жарығы. Қазіргі күні білім алу үшін барлыққа көрсетілген мүмкіндіктер мен тәжірибелер жасап жатыр. Бұл - өте қуантарып қараймын. «Ерлік - бәрік өскен» дегендей, ерлікпеннен адам барлыққа қол жеткізеді.

«Сен, енді мен кім боламын?» деген сұраққа жауап берсем, мен қазақ тілі және қазақ әдебиеті пәнінің мұғалімі боламын. Бұл мамандықты таңдау себебім - қызық. Барлық мен бесінші сынып оқуы жүргенде басталды. Маман тәжірибелі маман көрсетіп, қатаң мұғалімдер ұнады. Соның біреуі - Қарбаева Жота Болатовна - қазақ тілі және қазақ әдебиеті пәнінің мұғалімі. Күндердің бір күні сабақ ортасында Шынар апай емес, Жота апай кіргенде мақалаларымызды таспа аламын. Барлық күндерді қамтамасыз үй жұмысын орындап келуші едім, дәл сол күні орындамағаным қателік болды. Жота апай ұрсап-ұрсап ұлымын тағдырға қамтамасыз. Тегіс айлап

Қашшағыз, Ыота апай көзінше тиетін сөздерді ешқашан естірмеген. Керісінше, Ыота апай - нәзік, мейірімді, ақылды, қамқор, қолымен. Жалпы айтқанда, керемет жан. Сыртқы кебетімен қоса, жан дүниесі де кіршіксіз таза. Мен мұндай мұғалімді алысам көремі. Менің бұл мамандықты таңдауымның себебі де - Ыота апай. Ыота апайдың мазан деген үлкен жері мен оқуым тиіді. Жетікші сипатта «Мен - Ыота апайдай үмілі ұстаз» бағалы деп назым меніме келді. Мен де, Ыота апайдай үмілі ұстаз, жан-жағына мұрық маманнан адам бағын келеді, Ыота апай мені көптеген жақсы қасиеттерге үретті. Мен Ыота апайымнан бақытты бағыннан шын жүректен қалаймын!

Екінші себеп - еліміз білім жағынан дамытуды келеді. Отыз дамыған елдік қатарына кіру елбасының ғана мақсаты емес, менің де мақсатым. Қазақстан тек тұрмысқа жасаған тұрғын ғана дамыды. «Біріміз біріміз үшін, біріміз біріміз үшін» деген ұранмен алыс қарай ұлетіміміз келеді. Қазақстандағы білім елбесі өте өзекті, ақылды. Оның сапасы көтеру, барлық еліміздің қолында. Тұрмыс көтерген тұрғын. Сонымен қатар, «Білімділік күні жарық, білімсіздік күні қаріп» дегенді естен шығармайық.

Шынында, мен ел баулауына қатты ұайымдаймын. Бірақ, сенімім жоғары. Біздің елдік жастары маман, білімге күштер. Нұрсұлтан Назарбаев атындағы лектеп-

тең мен теңары оқу орындарын айтамын, болайын. Бұл
 теңа өте сәтті мақсат теңа деп санаймын. Қазақстан
 статистика бойынша орта есең елдерінің ішінде бі-
 лім сапасы жағынан да, теңің өмір сүру статистика-
 сы бойынша да теңары бауыр теңістік деп санаймын!

2-таңырыма

Табарық - етістік

Табарық -

Табарық - етістік

Табарық - есімік

Табарық - үстеу

Табарық - есімік

Табарық есімік.

Табарық - есімік

Табарық - үстеу

Мен тәуелсіз елдің ұранымын.

Еліміз етек-жеңін жинап, егемендігін алғаннан 30 жыл төпып отыр. Осы 30 жылдық ішінде біз өзімізді әр құрылымдан таныттық және танытудамыз. Тәуелсіздік алғаннан алғашқы 10 жылдықта алғашқы президентіміз жеті рет емес, жетпіс рет әлшем бір рет кесіп, еліміздің қазіргі жағдайға жетуінің күршішін балаған болатын. Бұл алғашқы он жылдықта заңдарымыз бекітіліп, теңгеміз айналдыға еніп, қарулы күштерді қабылдаған болатынбыз. Келесі 20-сыныш жылдықта алдымызға көптеген мақсат қойып, дамыған елдер қатарына енуге күш салған болатынбыз. Соңғы 30 жылдықта заманауи технологияларды дамытуға, шет елге шықсат өкімдерімізді танытуға күш салдық және бұл өз нәтиже көрсетті.

Әіз-тәуелсіз елдің ұрпақтарын ретінде, бізге осы ата-бабалымыздың қанымен қылген киелі жерді саналы түрде басқарып, көркейтуге үлесімізді қосу-басты міндетіміз деп білемін.

Тәуелсіздік-қудайдың берген бағы болғанымен, ата-бабалымыз бұл жерді қасық қаны қалғанша қорғап, 1986 жылы қазақстан амыда болашақ ұрпақ үшін деп алаңға шыққан ата-әпкелеріміздің еңбектерін ұмытпауымыз қажет.

Қаншама қуын заманды артта қалдырған қазағышқың болашақта жас ұрпақтың қолында, яғни мына біздің. Қазір әр жас түлектің айында "мен кім боламын?", - деген сауал бар екені анық. Мен өзімнің бұл сауалыма жауап ерте тауып қойдым десеңде болады.

Менің таңдаған мамандығым ел дамуына қосар үлесі зор. Мен мындықты бүкпей, бүрмалаламай қалыпта тура жеткізетін журналист болармын деп мақсат қойдым. Мәке бұған жету үшін қазірден еңбектенудемін. Журналисттердің басты міндеті қарапайым қара қалықтың зарын, еліміздің қал-ауының жылдан биікке көрсетіп, шешімін табуға үлесін қосу.

Текті қалықтың ұрпағы да текті болу қажет. Әр жас ұрпақтың бойында еліне деген сүйіспеншілігі мен құрметінің биік болуына, кезіндегі аяғын ұлағаларымыздың да қалдырған ыңғаршарларының қосқан үлесі зор деп білемін. Мақжан Мұмабаев айттып өткендей "Мен жастарға сенемін..." - деген үкілі ұғымдарын қалдырмай ел бөлмеағымыз бұдан да жарың болу - біздің қалымызда. Киелі Қазақ жерін ұлы державалар қатарына қосатындай, бөлмеақ ұрпақ саналы әрі саналы білім алатынына мен-тәуелсіз елдің ұлағы ретінде үлес қосатынына сенімдімін!

2-тапсырма

Табарын, басын қатырып, ұшырасты, шаруасына, түс ауғанна, артыңшылығын, зерттеу перінде, сүйенетіндігі, жетекшілігімен, сөзін.

„Мен тәуелсіз елді ұянамын“

Малмық „тәуелсіз“ сөзі, өте ұяна сөз деп ұямаймын.

Малмық өзі өзінің бір терең мағыналы білдірері. Ешкімге тәуелді емес, батылдықпен емес, еркін және тәуелсіз көп мағыналы білдірері. Тәуелсіз деген сөздің өзі ұянаға тәуелсіздік естілері екен.

Бұл біздің терең мағыналы Қазақстандықтарға ешкімге батылдықпен ұямай, тәуелсіздік алғаннан 30 жыл тәуелсіздік бұл өте үлкен мәнісі деп ұямаймын. Бұл тәуелсіздік алған елдер көп болғанмен, бұл сөз кейбір елдер үшін тәуелсіздік сөз емес. Біздің тәуелсіздік емес болғанмен бірақ бүкіл елдер бізді. Қазақстанның тәуелсіздік болғанмен бірден бір мағыналы-тан, қараған Түркістан елі болғанмен. Мам-мағтан елдер қараған, қолың терең. 1991 жылы, 16 желтоқсанда Қазақстан өз тәуелсіздігін алған, Түркістан елдер қарағанмен қосылып. Бұл күн ешкімге ұямаймыз және маңы еште қараған күн.

Біз бұл тәуелсіздікті алмай алмадық. Бұл тәуелсіздік үшін біздің батыл аттарымыз күресімі. Онда да түсті, сұта да түсті. Түсті өздеріңіз қарағанмен қараған дейін барды. Бұл өте үлкен ерлік. Олар аштықпен да көріп, өзі тәуелсіз бізді. Біз тәуелсіз елді ұянамыз. Бұл батылдықпен біздің істеген батыл істеріңіз ұямаймыз құрметтей білеміз. Батылдықпен біз аштықпен біз 30 жыл бойы тәуелсіз елді өзіміз аштықпен біз.

Батылдықпен біз аштықпен!

Мен өзіміз тәуелсіз елді өзіміз аштықпен біз.

тәуелсіз елдің ұрпағы болғанына қуанамын.

Мәшһүр мен балалықтан өз еліме үлкен үлесімізді қосуды көздейміз. Тәуелсіз елімізді оған сайып көркейтуге, жемісін өз елімізге үлкен үлесімізді қосатынына мойн сепіреймін.

Архитектор болып, қазақ жерінде көп үлкен ғимараттар салып, тәуелсіз елімізді оған сайып көркейткім келеді.

Құрметпен қараймын, мен негіз түсінімін? Мен тәуелсіз елде еуропалық мәдениетке құрметтеу керек екендігімізді, президентіміздің істеген ерлік істерін, бағдарламаларымыздың істелген ерлік ұшытаушымыз керек екенін түсінімін. Мәшһүр берген бірін терісін неге айтып отырмын? Себебі біздің тәуелсіздікті сақтаушымыз оқи үлкен тарих деп білеміз.

Осы 30 жасарымыз аралары 100 мыңға ұласып.

Алла тәуелсіз Қазақстан!

2-тапсырма.

Мәшһүр, басын жатырған; ұшырасты; шаруашына;
 түс аутанын; артықшылығын; зерттеулеріне;
 сүйенетіндігі; тәжірибесімен; соған.